

Introducció a la Història Medieval

Codi: 100335

Crèdits: 6

Titulació	Típus	Curs	Semestre
2500501 Història	FB	1	1
2502758 Humanitats	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Virgili Colet

Correu electrònic: Antoni.Virgili@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Jesus Brufal Sucarrat

Prerequisits

Cap prerequisit

Objectius

L'assignatura fa un recorregut generalista sobre les diverses etapes i els principals processos i esdeveniments que van tenir lloc durant l'Edat Mitjana, entre els segles V-XV a través de diversos enfocaments temàtics de la ciència històrica (social, polític, econòmic, ideològic, cultural) i mitjançant activitat de caràcter teòric i pràctic.

L'objectiu principal de l'assignatura és proporcionar als alumnes els recursos adequats per adquirir el coneixement bàsic sobre el marc històric de l'Edat Mitjana que li servirà per fonamentar l'aprenentatge de moltes de les assignatures posteriors del grau.

Competències

Història

- Contextualitzar els processos històrics i analitzar-los des d'una perspectiva crítica
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Humanitats

- Analitzar críticament la cultura contemporània.
- Analitzar críticament la cultura de l'actualitat i les circumstàncies històriques en què s'inscriu.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Identificar els processos històrics en què s'inscriu la cultura contemporània.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica
2. Analitzar críticament el passat, la naturalesa del discurs històric i la funció social de la ciència històrica.
3. Aprendre de manera autònoma.
4. Comunicar-se tant oralment com per escrit en l'idioma propi o en una tercera llengua utilitzant la terminologia i les tècniques pròpies de la historiografia.
5. Desenvolupar la capacitat d'anàlisi i síntesi històrica.
6. Escriure en un text acadèmic utilitzant el vocabulari propi de la disciplina
7. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics.
8. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets.
9. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
10. Identificar les tensions socials i econòmiques que marquen el pas de l'Edat Mitjana a l'Època Moderna.
11. Interpretar la informació normativa localitzada als webs d'institucions normatives a Internet.
12. Llegir i interpretar textos historiogràfics o documents originals i transcriure, resumir i catalogar informació generada a l'Edat Mitjana.
13. Organitzar i planificar la cerca d'informació històrica.
14. Organitzar i sintetitzar les diverses explicacions existents sobre les causes del canvi social en les diferents etapes històriques de la societat catalana
15. Participar en debats sobre fets històrics respectant les opinions d'altres participants.
16. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un tema determinat.
17. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
18. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història.
19. Utilitzar els recursos informàtics propis de l'àmbit d'estudi de la història.
20. Utilitzar les fonts de recerca pròpies de l'estudi de la història de Catalunya.

Continguts

0. Edat Mitjana i feudalisme. Conceptes; etapes. Aproximació a les eines de la història medieval: documents i materials.
1. Baix Imperi - Alta Edat Mitjana (s. IV-VII). Colonat, cristianisme i migracions de pobles. Els estat germànics.
2. De l'Imperi d'Orient a l'Imperi Bizantí (s. VI-XIII): entre Justinià i les croades.
3. Mahoma, l'Islam i els estats islàmics (segles VI-X): de la Meca a Bagdad.
4. Els Carolingis (s. VIII-X): formació, organització i fi de l'imperi. Els escandinaus a l'Europa Cristiana.

5. L'ordre feudal: renda i relacions feudovassallàtiques.
6. L'església feudal (s. XI-XIII): Reforma, Pau i Treva, Investidures i Croades.
7. Les monarquies feudals (s. XI-XIII): Capets, Plantagenet i Staufen.
8. Europa Oriental (s. X-XIV): bisbats i estats.
9. Les ciutats en l'ordre feudal (s. XII-XV): artesanía, gremis, comerç, finances i universitats.
10. Fams, epidèmies i guerres: l'època del Gòtic (s. XIV-XV).
11. Els estats islàmics (s. X-XV): els tres califats, l'imperi mongol i la seva divisió.
- 12: Bizanci (s. XIII-XV): de l'Imperi Llatí a la presa de Constantinoble.

Metodologia

- Classes teòriques dirigides pel professor /a.
- Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/a. Les pràctiques poden tenir lloc fora de la UAB en forma de visites a museus o monuments
- Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics.
- Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics.
- Estudi personal

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Sessions de seminaris i pràctiques dirigides pel professor/-a	15	0,6	6, 9, 12, 13, 15, 18, 19
classes magistrals	35	1,4	2, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 16, 18
Tipus: Supervisades			
Lectura comprensiva de textos i interpretació de cartografies, gràfics, taules i documents arqueològics	20	0,8	9, 12, 13, 16, 18, 19
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	25	1	9, 12, 13, 18, 19
Realització de ressenyes, treballs i comentaris analítics	30	1,2	5, 6, 13, 18, 19, 20

Avaluació

- 50% Exàmens. Hi haurà dos exàmens parcials (eliminadoris de matèria)
- 30% Treball escrit a partir de la lectura d'una monografia

20 % Treballs escrits: comentaris sobre pràctiques d'aula

Per aprovar l'assignatura cal aprovar els dos exàmens necessàriament. Per fer la mitjana aritmètica dels exàmens cal arribar a un mínim de 3,5.

Es reavaluaran les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor/a de l'assignatura; en cap cas es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació. No es reavaluaran proves que no hagin arribat a un mínim de 3,5/10 en la qualificació. La reavaluació consistirà en una prova escrita a partir de tot el programa. La nota de reavaluació serà un aprovat.

Es considerarà com alumne "no avaluable" aquell que no ha lliurat un mínim del 50% de les evidències avaluable de l'assignatura.

La còpia de fonts escrites (internet, llibres, treballs, etc.) suposa un 0 en la qualificació de l'exercici i que l'alumne perdi la convocatòria del total de l'assignatura.

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Exàmens	50%	5	0,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Treballs escrits: comentaris sobre pràctiques d'aula	20 %	10	0,4	1, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 18, 19
treball escrit a partir de la lectura d'una monografia	30%	10	0,4	1, 6, 9, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19

Bibliografia

Manuals de consulta

García de Cortázar, J. A.; Sesma, J. A.: *Historia de la Edad Media, una síntesis interpretativa*. Alianza Universidad, 1997

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

Contamine, Bompaire i altres. *La economía medieval*. Akal. Madrid, 2000.

Baschet, J. *La civilisation féodale. De l'an mil à la colonisation de l'Amérique*. Aubier, Ed. Flammarion, París 2004. Traducció: *La civilización feudal: Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica, USA 2010.

Traducció a: Baschet, J. *La civilización feudal. Europa del año mil a la colonización de América*. Fondo de Cultura Económica. USA 2010.

Obres generals (per períodes i temes)

Devroey, J-P. *Économie rurale et société dans l'Europe franque (VIe-IXe siècles)*. Ed. Belin, Paris, 2003

Faci, J. *Introducción al mundo Bizantino*. Ed. Síntesis, 1996.

Bresh, H.; Guichard, P.; Mantran R.: *Europa y el Islam en la Edad Media*. Ed. Crítica, Barcelona, 2001

Wickham, C: *Una historia nueva de la alta Edad Media*. Crítica, Barcelona, 2009

Toubert; P: *Europa en su primer crecimiento. De Carlomagano al año mil*. Publicacions de la Universitat de València, 2006

Bartlett, R.: *La formación de Europa. Conquista, civilización y cambio cultural, 950-1350*. Publicacions Universitat de València, 2003.

T. Bisson: *La crisis del siglo XII*. Ed. Crítica, 2010

G. Bois: *La gran depresión medieval: siglos XIV-XV: el precedente de unacrisis sistémica*. Publicacions de la Universitat de València, 2001

Revista *Debats* 5 (1985): El debate Brenner, AAVV.

Romano, R. - Tenenti, A., *Los fundamentos del mundo moderno*, Siglo XXI, Madrid, 1989 (1ª ed. 1971)

P. Contamine: *La guerra en la Edad Media*. Ed. Labor, 1984

Bibliografía instrumental

Kinder-Hilgemann. *Atlas Histórico Mundial*, ed. Istmo, 2 vols.

Bonnassie, P. *Vocabulario básico de la historia medieval*, ed. Crítica

Loyn, H. R. *Diccionario Akal de Historia Medieval*. Akal, Madrid, 1998

MacKay-Ditchburn (eds). *Atlas de Europa Medieval*, ed. Cátedra.

Salrach, J.M., *Entre Roma i el Renaixement. Història i textos de l'Occident Medieval*, Eumo, Vic, 2002.

F. Maíllo: *Vocabulario básico de la historia del Islam*. Ed. Akal, 1987.